

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni - vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petisorsért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
 izbeli hirdetések, alku szerint a
 legolcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beigatásért külön
 30 kr.
 „Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 Négy- vagy bérmentetlenül beküldött
 kéziratok nem vétetnek tekintetbe. —
 Ugyiszintén kéziratok nem adatnak
 vissza.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
 Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
 Előfizetési pénz s minden közlemény:
 főpiacz, VECSEY-ház, földszint a szer-
 kesztőségbe bérmentre küldendők.
 Előfizethetni helyben:
 TELEGGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
 KAROLY könyvkereskedésben és a
 szerkesztőségnél. Egyébütt a postahiva-
 talok útján.

A választási mozgalmak Debre- czenben.

(*) A debreczeni függetlenségi pártnak ünnepe volt a tegnapi nap. Ünnepe, mert szerencséje volt körében üdvözölhetni két országos kitűnőséget: Mudrony Soma és Eötvös Károly urakat.

Egy sajnálatos tévedés folytán nem lett ugyan értesítve a közönség a szeretett vendégek látogatásáról, mindazáltal az érkezésükről napközben szállongó hírek folytán roppant nagy érdeklődés támadt városzerte, s délután már százak és százak várták az indóház pályaudvarán pártunknak fentebb említett két büszkeségét, sőt az utcákon is nagy közönség hullámozott, melynek köréből mintegy ezernél több választópolgár jelent meg párt-értekezletre rögtönözve kijelölt színhelyén, a timár árucarnok tágas helyiségében.

A fogadtatás az indóháznál rövid, de szívélyes volt.

Itt Kertész István, pártunk alelnöke üdvözölte a debreczeni függetlenségi párt nevében az érkezteket, mire Mudrony Soma és Eötvös Károly rövid válasza után a szeretett vendégek kísérettel a „Fehérlő” szállodába hajtottak.

Innen rövid pihenés után a timár-árucarnok helyiségébe hajtottak vendégeink, hol a nagyszámú polgárság feszült érdeklődéssel várta jövetelüket.

A pártértekezlet.

4 órakor vette kezdetét a pártértekezlet, a várad-utczán levő timár árucarnok irodájában, mely csaknem egészen megtelt választópolgárokkal.

Csakhamar megjelent egy küldöttség vezetésével Mudrony Soma és Eötvös Károly. Lelkesült, hosszasan tartó előjenzés fogadta őket.

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

EGY CSEPP VIZ.

(BESZÉLYFÜZÉR.)

Irta: Északi Károly.

3. A borzasztó gyilkosságnak csakhamar híre futamadott. Az ügyet a hatóság vette kezébe.

A törvényszéki orvos a látéletben kiderítette, hogy a kis fiút a párnák közt fojtották meg, — a nőt fia védelmében fejsze fokával ütötték agyon, s aztán a testét kidobták a hóra, és — végre a férjét, kinek mind e kegyetlenséget végig kellett szemlélnie, felakasztották.

Ez annyival vakmerőbb és példátlanabb merénynék tűnt ki, mert déli egy óra körül történhetett. Egy asszony nem sokkal azelőtt látta a csoszszét, a mint egy nyáláb hasogatott fával ment a ház felé, s ugyanazon asszony alig száz lépéssel tovább a csoszszel találkozott, ki vidáman ment haza felé, és tréfálózott. Az államügyész bizalmas volt arról, hogy itt egy egyszerű bosszúállás ment végbe. Be is fogtak egynehány bélyegzetbe orvadászt és erdei tolvajt, de mindannyi már az első vallatáskor bebizonyította holvolatát.

Pedig támadásnak kellett lenni, mert

Dr. Szikszay Szabó József, pártunk kiváló tagja rövid beszéddel nyitá meg az értekezletet, mely beszédét jegyzéseink nyomán következőkben adunk:

Tisztelt polgártársak! Van szerencsém önöknek a mai vonattal alig, néhány perc előtt — mindnyájunk öröme — körünkbe érkezett elvtársainkat, úgyünk buzgó harcosait Mudrony Soma volt országos képviselőnk, jelenleg képviselőjelöltünket, Ötvös Károly országos képviselő urat bemutatni, azon kéréssel, hogy legyenek szivesek előadásait figyelemmel végig hallgatni, s a hallottakat emlékeztetőkben magtartani, hogy majd ha rövid időn eljön a nagy nap, a választás napja ebből kitartást, erőt, s lelkesedést merithessenek.

Most pedig mielőtt az értekezletet megnyitnám, fogadják pártunk nevében szives megjelenésükért köszönetemet; végezetre még egyszer figyelmükbe ajánlva szeretve tisztelt képviselőjelöltünket s kedves vendégeinket, az értekezletet ezennel megnyitottam nyilvánítom.

Mudrony Soma beszéde.

Örvendetek, őszinte kapcsolatok tartja azon viszonyt, mely közte s Debreczen polgársága közt fenn áll. (Zajos éljenzés.) Sőt a hála érteke köti őt e közönséghez, melynek rövid másfél év alatt harmadizben képviselőjelöltje. (Éljenzés.)

Uj programbeszédet nem mond, mert hiszen alig néhány hó előtt fejtegette e polgárság előtt politikai elveit. — A függetlenségi párt — ugymond — a nemzet függetlenségére és önállóságára törekszik, — de ezt nem csupán óhajtja, azt nem csupán szóval akarja, hanem annak létesítésén folytonosan szakadatlanul lépésre működik. (Hosszas éljenzés.)

Röviden ismét emlékeztetése óhajtja idézni a választóknak, a mit a múlt alkalommal mondott.

Ő feladatának tartja munkálni azon tényezőket, melyek az ország függetlenségére vezetnek. (Élénk helyeslés.) Mert ha birni fogja ezen tényezőket, akkor függetlenné lesz, s függetlenségét megtartja, bármily áramlatok ellenében is.

Ezen tényezők közt első sorban áll az anyagi jólét és a nemzeti művelődés. Ezért ámbár hatalmas actiót ez időszert ki nem fejthet, mert többségben nincs, és

szerződés által a nemzet kezei kötve vannak, mégis minden egyes állami intézkedésnél fontossággal bír, hogy ez irány minél hatásosabb képviseltetést nyerjen.

Bonczolgatja Tisza Kálmánnak Debreczenben tartott beszédét.

Tisza K. azt mondta a függetlenségi párttól, hogy ennek programja az, hogy semmi sem jó, s mivel ezt hirdeti elkeseredést idéz elő — ami a békés fejlődést veszélyezteti; az állítás nem igazságos. A függetlenségi párt politikája mint a mondottakból látható nem tagadó hanem alkotó politika. De hiába is mondanak mi, hogy minden rossz, hogy az uralkodó politika helytelen, ha a nemzet az ellenkezőt érezni és látni, a nemzet elfordulna tőlünk mint rágalmazótól. (Zajos helyeslés.)

Nem a mi szavunk keseríti és keseríteti a nemzetet, hanem a kormány politikája a kormány tettei, s ha igaz az amit Tisza mond, hogy az elkeserítés veszélyes, (aminthogy igaz,) e veszélyt nem a függetlenségi párt erőtlén szavai, hanem a kormány mindenki által érzett megzafolatlan tettei idézik elő. Ugy van! Ugy van! Mi csak a nemzet ezen keserü érzelmeinek adunk kifejezést, és pedig minden tulság nélkül. Tehát az első szó, mit a miniszterelnök pártunkról Debreczenben mondott, egy nagy tévedés. De nem is felel ez meg egészen a valónak. Hivatkozik a mult országos gyűlés utolsó ülészakára, melyben a kormány által beterjesztett hasznosabb, szükséges törvényjavaslatokat pártunk is helyeselte, sőt támogatta.

A miniszterelnök továbbá azt mondta, hogy a mi pártunk amit, midőn azt állítja, hogy békés alkotmányos eszközökkel él, holott a fenálló szerződéseket egyoldalul akarja törni.

Ez állítás merő ellentétben áll a tényekkel.

A függetlenségi párt nem akarja a fennálló szerződéseket egyoldalul, erőszakkal feibontani, hanem óhajtja azoknak jogos, méltányos átalakítását, s a törvényes határidő letele után azok eltörlését, törvényes uton, törvényes eszközökkel. Hiszen nem egyszer, hanem százszor hangoztattuk és hangoztatjuk mindig, hogy az 1878-diki kiegyezés épen azért oly rendkívül káros, mert azt évről évről a nemzet kezét, mit jelent a panasz mást, mint a szerződésnek egyoldalul felbontását lehetetlennek tartjuk és nem akarjuk.

Ez az állítás tehát ismét nagyon igazságtalan, (Ugy van!) Továbbá

Azt mondja a miniszter elnök, hogy vagy magunkat vagy a népet amitünk midőn önálló hadsereget kívánunk és mégis a budget leszállításáról beszélünk, holott ha önálló hadseregünk volna nem harminc hanem 45 százalékot kellene a hadsereg költségeiből emelnünk. — Ezen vád sem áll, mert ha önálló magyar hadseregünk lesz, ez szerves kapcsolatba lenne hozandó a honvédséggel, s így a külön honvédség költségei legnagyobb részt megkímélhetnének de különben is a terrorialis rendszer behozataláról, a hadseregnek honvédségi alapon leendő szervezésével számos millió megkímélhető volna anélkül, hogy a végképesség csak legkisebb mértékben csökkentenék is; sőt ez buzgóan csak fokoztatnék daczára az elérhető nagy mérvű megtakarításoknak. (Élénk tetszés.)

De nem is az a főkérdés, mennyit fordítunk a hadseregre, hanem hogy mennyi abból azon összeg, mely reánk nézve örökre elveszett. Most a hadsereget Ausztria neveli fel, s ezáltal annak ipara nyra, ha önálló hadseregünk lenne, az annak felszerelésére fordított költség ismét zsebünkbe jönne vissza. (Igaz, ugy van!)

Tisza az önálló vámtérület kérdését is megemlítette de az egész kérdést alternatív deductioval igyekszik megismisíteni, mely azonban a kérdés orias fontosságát és benyolódott voltát tekintve, tréfának is beillenek. Mert valóban orias fontosságu az önálló vámtérület kérdése, miután az tulajdonképen nem jelent kevesebbet, mint az ország gazdasági önállóságát, jelenti azt, hogy a mit a magyar polgárság keres és szerez az övé legyen vagy másé, hogy mit az állam fenntartására áldoz, afelett Magyarország maga rendelkezik-e vagy más . . .

Tisza így állítja fel a tételt: ha önálló vámtérületünk volna, akkor úgy követnénk szabad kereskedelmi politikát, és akkor iparunkat a külviszonyok versenye végképen előlöné, — tehát nem nyernénk semmit, hanem vesztenénk, — vagy követnénk védvamos politikát; s akkor a gyáripark emelésével méginkább suttanók kéziiparunkat, a mellett pedig előidéznök azt, hogy Ausztria kizárná nyersterményeinket, — s így elvesztenök legjobb vevoinket . . .

Ezen alternativa épen olyan, mintha azt mondanók, hogy nekünk van egy ura-

ezer és ezer nagy hordó lett volna egymás után a völgynek legurítva, s azok szökve, ugrándozva, egymásba ütödvé, egymást előre taszigálva versenyrohantot intéznének minden ellen, ami utjokba esik.

A szilaj csepp mindenütt elől, — csörgő, utób zúgó hangon kiáltotta! „Utánam özőn!” A vizek érzik e hangot, és mint vezényszóra indulnak utána. A csepp e hiu indítványra kezdetben hetykéségnék látszott, de minél tovább haladt, annál valóbbá lett, hogy „utána az özőn.” Az embervilágban szokták tartani, hogy egy holond százat csinál, — a vízvilágban egy megbolondult cseppet miriadok követnek.

E bolond csepp maga kezdte, vezérecseppé vált ki, és lépésről-lépésre őrési arányban szaporodnak követői.

Más években — s ez a természetes állapot — alant a lapályban kezdődik a hóolvadás, és ez a vízvidéken felfelé halad, akkép, hogy az alvidéken már rég elolvadt a hó, és le is folyt a vize, a mi korra ez a felvidéken bekövetkezik, sőt a magasabb hegyi vidékekre csak a nyár beálltával következik a sor. Ez okból nem bir minden viz egyezsere összetolakodni.

Nem így ezen évben. A hó a Dunának minden vidékét rendkívül mennyiségben borította, s nem alulról felfelé kezdte az olvadást, hanem e szilaj vezérecsepp folyása szerint.

„Havak olvadjatok, vizek kövease

...téshez
 ...minőségű coakszot és
 ...szemet,
 ...hoz szállítva a
 ...szgyár igaz-
 ...atósága,
 ...RECZENBEN.

...deléseket elfogad:
 ...ur czegléd-utczán,
 ...ur hatvan-utczán.)

...szerencsének jobbunkat!
 ...000 márknyi

...igér kedvező esetben a
 ...gy pénzsorsolás, mely a
 ...ny által jóváhagyva és
 ...a. Az új terr előnyös be-
 ...ból áll, hogy néhány hó
 ...sorsolásban 50.300 nye-
 ...san huzatik, e közt van
 ...márknyi főnyeremény,
 ...lönösen pedig:

50,000	1 nyerem.	12,000
50,000	23	10,000
50,000	3	8,900
50,000	55	5,000
50,000	109	3,000
50,000	212	2,000
50,800	533	1,000
25,000	1074	500
20,000	29114	138
15,000	stb. stb.	

...ményhuzások tervszerűen
 ...lapítottak meg
 ...állam által biztosított
 ...őzelebbi első nyeremény-
 ...eredeti sorsjegy csak 6
 ...50 kr. o. é.
 ...eredeti sorsjegy csak 3 M.
 ...kr. o. é.
 ...eredeti sorsjegy csak 1 1/2
 ...kr. e. é. kerül.
 ...megrendelés azonnal, az
 ...ése ellen postai befizet-
 ...vét mellett legnagyobb
 ...szközöltetik és mindenki
 ...llamczimmerrel ellátott ere-
 ...et kapja.

...lésekhez, a szükségelt hiva-
 ...ylen mellékelteknek, melyek
 ...emények beosztása az illető
 ...a betűket megzemléltetők
 ...után megbízóinknak felszól-
 ...hivatalos lajstromot megküld-

...vények kifizetése azonnal ál-
 ...peltett történi, és közvetlen
 ...megbizóink megkeresésére ós-
 ...által Magyarország nagyobb
 ...szközöljük.
 ...ese házuakat mindlg különö-
 ...megbizóinknak már sok és
 ...yeket fizettünk ki, egyebek
 ...5000, 150000, 100000, 80000,
 ...rknyi összegben is.
 ...tató, hogy egy ily szilárd ala-
 ...latnál élénk részvételre bizo-
 ...ni, s ez okául fogva kérnök,
 ...dó huzás rövid határideje mi-
 ...en megrendelést mielőbb s

...vember 15-ke előtt
 ...eni.

...MANN és SIMON
 ...váltó-üzlete Hamburgban.
 ...e állami kötvény, vasuti rés-
 ...sorsjegyek vásárlása és el-
 ...zónjuk ezennel az eddig is-
 ...és a midőn a sorsolás kes-
 ...ezennel meghívjuk, továbbra
 ...ez pontos és gyors kizöl-
 ...megbizóink teljes megelégedé-
 ...Fentiek.

...az tűzifa.
 ...ly és vargafát a var-
 ...an levő faraktárából
 ...gben ajánl
 ...réby Fülöp.

dalmunk, de az nekünk nem kell, mert vagy lesz esős idő és akkor minden véteünk kiázik, vagy lesz szárazság, s akkor minden kiszárad és munkánk fáradságunk odavész. (Élénk derűtség.)

Nem ilyen egyszerű dolog ez, és nem lehet azt ilyen egyszerű szóval eladni. Mindenekelőtt a mi ezt a két szót „szabad kereskedés” és „védvám” illeti, ezek a valóságban nem egyebek frázisnál, mert a világon nincs egy állam sem, mely abszolút követné akár az egyiket, akár a másikat, (még Anglia is Indiában és Ausztráliában meglehetősen magas vámokat tart.) —

De hát ami szólónak nézetét illeti, Magyarországnak — ha önálló vámterület leendő — nem lenne feladata, hogy akár szabad kereskedelmi, akár védvamos politikát folytasson, hanem igenis folytatnia kellene pénzügyi vámpolitikát, mely által mint más alkalmakkor is kifejtette mindenekelőtt, számos millióra menő vámjövédelmet — nyerne, a nélkül, hogy a polgárság csak egy krajczárral is erősebben volna terhelve mint jelenleg.

Erről a harmadik alternatíváról, melyet pedig szóló minden adott alkalommal ismételve hangsúlyozott, a miniszterelnök ur teljesen megfeleltetett, s így érvelése azzal szemben szóba sem jöhet.

Egyébiránt Tiszának a védvamos politikáról szóló érvelése még a részletekben is igen sok kiterjedést tartalmaz. (Ugy van.)

Kétségre vonja, hogy a kézműipar védvámokkal elő lehetne mozdítani, holott akármelyik európai állam példája arról tanuskodik, hogy ennek semmi akadályja nincs, s ennek módja abban áll, ha a termelvények a rájuk fordított munka árnyában vámoztatnak meg. — Ez érv tehát egyszerű tévedés.

Azt is állította Tisza, hogy a gyár- ipar a kézműiparhoz közelebb hozatván, azt megrontja. Ez sem áll így, mert a gyár- iparnak egészen más köre van, mint a kézműiparnak. A legfontosabb fejlesztendő gyár- ipar nálunk például a szövés-fonás ipar. Mit árthat az a szabónak s más ruházati iparüzőnek, ha az országban nagy gyári tonadék, szövődek, len, kender, gyapjú, gyapot, selyem szövetgyárak lesznek? Semmit, hanem igenis használhat és használna.

Ha Debreczenben kétszer annyi liszt, cukor stb. gyár volna, mint a mennyi van, kár volna ez a kézműiparra nézve, szóló azt hiszi, hasznos volna, mert kétszeres nagyobb forgalma, fogyasztója volna a helybeli kézműiparnak. (Helyeslés.)

Ha mi finanziaális vámokat léptet- nének életbe és pedig részben azért is, hogy az osztrákok iránt vallott kötelezettségeknek megfelelhessünk, képzelhető e, hogy Ausztria azért minket jobban akarna suj- tani mint például Amerikát Ausztráliát, hogy kizárja nyers terményeinket a melyekre szüksége és melyekből haszna van, holott a legtávolabb és legellenségesebb indulatu államokét sem zárja ki, de nem is zárhatja, ha saját iparát versenyképtel- lenné tenni nem akarja! . . . Alig hihető. Egyébiránt, ha mégis kizárná terménye- inket piacáról, akkor csak azt érné el, hogy iparosait, tökébirtokosait legjobb

tek — „utánam”! Ez volt mindig tom- pábban, de zajosabban zugó jelszava. — A viz, mennyisége szerint hangolja magát. E csepp sissertő discant hangon kezdte, tovább már tenor hangon csörgött, s mid- dön már az özőn követte, bassus hangon morgott.

Kezdetben a jéggel szóba sem állt. Az erekben, a patakban szivárgott cse- kély viz be volt fagyva fenéig. Rajta, fölötté rohant. Mire is használna a cse- kély jeget, mely csak nagy tömegben ké- pez segédhadat a rombolásra. Pedig e szil- laj csepp csak rombolási szándékból in- dult utnak.

A hová most érkezett, volt már annyi jég, hogy kis előcsatározásra segítségül megjárja.

Tett már az erdőfaival kísérletet, hogy itt ott egy utbaesőt kidöntsön, — egy vízraj élén intézett támadásokat, de sikertelenül. — Egy vizesésnél a sziklák által összeszorított pajtásaival egy kiszö- gelő kötőmege zuhant le. Hitte, hogy ma- gával sodorja, s alább jó segéd lesz a rombolásokhoz. De számításában csalódott. A szirt keményen állt, sőt ő ütötte meg magát benne annyira, hogy elszedülve te- kergett a szirt előtt képződött örvényben. Lebukott a fenéig; tán a szirt alapját le- hetne kibontani? — Hasztalan minden erőlködés, hogy a roham élén maradhas- son, siker nélkül kellett tova iramodnia.

adófizetőit a közel határon át Magyaror- szágra kergetné — kik ily módon ne- künk adóznak és dolgoznak . . .

De különben terményeinknek, pél- dául a búzának árára nézve tökéletesen közönyös az, hogy Ausztria mily vámrend- szabályokat léptet életbe, mert hiszen Ausztria nem képes összes feleslegünket elfogyasztani, s így a szabad világ piaczon amint ma is okvetlenül meg kell felesle- geink egy részével jelenünk; ugy min- den körülmény között meg kellene jelenünk, már pedig mindenki tudja, hogy ily esetben a világpiaci ár irányt a helyiaczon is az árak alakulására nézve.

Másképp állana persze a dolog, ha a monarchia kevesebbet termelne, mint amennyire szüksége van! . . . Akkor igaza volna Tisza érvének.

Miniszterelnök beszédében hivatko- zott az amerikai konkurrencziára is, szóló örvend, hogy ezt megemlítette, igen, az amerikai konkurrencziával számolnunk kell. De ha versenyeznünk kell, ha a versenyt megakarjuk állani, termelőinket azon hely- zetbe kell juttatnunk, a minőben a ver- senytársaink vannak; azon kell igyekez- nünk, hogy a földbirtokon fekvő terhet könnyítsük, ne pedig szaporítsuk. (Tetszés és helyeslés.)

Es erre képesek is lennénk. Az önálló vámterület felállításá esen- tén finanziaális vámokkal 30—40 millió bevételünk lehet, s ha ez megvan, a föld- mivelő osztály terhet igen tetemesen le- szállítatjuk, mert hiszen az egész földadó nem több, mint amennyi vámjövédelenre számíthatnánk! —

A miniszterelnök hivatkozik arra, hogy helyzetünk javul, mert papírjaink értéke emelkedett. —

Ezen következtetést szóló el nem fogadhatja, mert amint a magán életben az élvezet hitel nem mindig attól függ, hogy minő az illető hitel körének vagyoni állása, sőt gyakran megtörténik, hogy rendezett vagyonu, de kezdő és ezért ismeretlen üzletember sokkal magasabb kam- matot kénytelen fizetni, mint más régibb és talán vagyoni állásában már meg is ingatott czég; az államokra nézve is áll.

Magyarország 1867-ben adósságmen- tes, de egyszersmind a pénzpiaczon telje- sen ismeretlen volt, ennél fogva midőn adósságot vett fel, azért magasabb ka- matot kellett fizetni mint a vagyoni hely- zetével fogva méltányos lett volna, azóta államunk a pénzpiaczon fájdalom nagyon ismeretes lett, és miután fizetéseit saját erejének kimerítésével is mindig pontosan teljesítette, kezdetben indokolatlan magas kamatnak fokokkint lejjebb kellett szállani, holott kézzelfogható, hogy ma, midőn már egy milliárd adósságunk van, pénzügyi helyzetünk nem lehet oiy jó mint akkor mikor még adósság mentesek voltunk! —

Különben azon idő óta, mikor a mi- niszterelnök Debreczenben amaz érveket illetőleg állításokat kockáztatva, előter- jesztetett az 1880 dik évi zárszámadás, s abból kitűnik, hogy a deficit, mely 24 millióra volt előirányozva, 42 millióra rug. Ez a tény a legkiáltóbb itélet a kormány politikája felett. (Igaz, ugy van!)

Ha azon kiváló megtiszteltetésben részesülne, hogy a kerület polgárai több- ségének bizalma őt érné, ő kötelessége-

Csakugyan szüksége lesz a jégre, hogy több sikerrel rombolhasson.

De miképp bontsa meg a jeget? — a mederben egy folyton tartó burkot képezett — nem volt megtörve sehol, — nem volt rajta oly rés, melyen alája bukni, felemelni, darabokra törni, s így tova so- dorni lehessen.

A viz a lyukat a csizmán is magta- lálja, hogyne a jegen.

A folyón alább gázló van, — az ut a két parttól jobbra balra eső két legkö- zelebbi faluska közt a gázlón vezet ke- resztül. A két falu mintegy kis órányira fekszik egymástól. Az egyik felebb az er- dők közt fekszik, valóságos hegyi falu, — a másik alantabb az erdőszélen, s amaz- zal ellentétben völgyi faluak nevezhető. — Az utat e télen át kizárólag szánokkal járták. Ki is járna oly nagy hóban sze- kerek? — De mégis, — a sors kiszemelt egy embert kinek nagyfontosságú utját szekéren kellett megtennie.

A völgyi faluban két paraszt család volt honos ősi időkől fogva, mely a va- gyon dolgában egymással vetélkedett. Szinleg nem álltak rossz viszonyban egy- mással, de kéz alatt törték egymást, mint lehetett. A családapa mind a két házbán ugynevezett szerző ember volt, — ami közelben eladóvá lett, azt azok egyike szerezte meg, — természetes, hogy foly- ton versenyben álltak egymással, s ennek

nek tartja Debreczen város érdekeit elő- mozdítani. (Hosszszára tartó lelkes éljen- zés.) Annyival könnyebben oldhatja meg e tekiütetben feladatát, mert a miniszter- elnök ismételtén nyilvánítá, hogy minden- kor örvendeni fog, ha e város javára va- lamit tehet. Ily hatalmas segítség mellett, e város érdekében mnknálni, könnyű fel- adat lend. (Szünni nem akaró, meg-meg- újuló zajos éljenzés.)

Eötvös Károly:

(A szöszékre lép. Hosszszára tartó él- jenzés.) Nagy figyelemmel hallgatta Mu- rony Soma beszédét s a maga részéről is köszönetet nyilvánít neki érte, mert ő is sokat tanult belőle. Az előtte szóló által fejtegetett eszmék azok, melyek előbbvihetők e nemzet ügyét. A nemzet akkor lehet boldog, ha anyagi jólétben van. Ez vezet a valódi függetlenség ös- vényére is. (Zajos éljenzés.)

Mi küzdünk — ugymond — a nem- zeti hadseregét, mint a függetlenség egyik biztositékáért és ezt el is fogjuk érni, előbb talán mint magunk is hinnők, s mindenesetre előbb, mint Tisza Kálmán ur akarja, (Derűtség) de olyan nemzet- nek, mely szegény, mely anyagi jólét helyett inségben van, még a nemzeti hadse- reg sem biztosíthatja függetlenségét. (Ugy van! Igaz!) Olyan a hadsereg a nemzet- nek, mint a panczél a vitéznek. A pan- czél felfogja a nyilat és kardvágást, de a vitéznek belső erőt nem ad, és ha ez három nap óta nem evett s éhségtől gyö- törve összeroskad, az erős ellenség pan- czél nélküli pusztá ököllel is agyoncsapja őt. (Derűtség, ugy van!)

Tisza Kálmán ur itt és másutt is kor- mányzásának érdemét hozza fel, hogy az állam hitele most nagyobb, mint volt előbb. Meglehet, hogy ebben igaza van, de neki és kormányának azzal dicsekedni, hogy ő több adósságot tud csinálni és tu- dou csinálni, mint elődei: ez ugyan nem nagy érdem.

Nem ilyen politikára van szüksé- günk, mely a nemzetet koldussá teszi, ha- nem olyanra, mely az anyagi jólétet s vele a valódi függetlenséget is előmoz- ditja. Murony Soma ezért van szük- ség a parlamentben, még ha nem a mi partunkhoz tartoznak is, hasznos lenne ott, szilárd jelölése azonban biztosít ben- nünket, hogy ő partunknak bajnoka. — (Igaz!)

Szólok, mint az országos független- ségi part küldötje jött ide. (Éljenzés.) Nem azért, hogy lelkeseget hozzon ide, hanem azért, hogy lelkeseget vigyen az ország második fővárosából az ország első fővárosába. Hogy hírül vigye, hogy az elv, melyért ő az országgyűlésen küzde- nek, Debreczenben rendületlen követőkre és támogatókra talál.

A függetlenségi pártot sok minden- nel vádolja a kormány, egész hírlapsere- get tart azért, hogy a nemzet előtt befe- ketítse. Szól erről később, most azt kér- di s arról akar szólni: van e Magyarorszá- gon kormánypárt s minő az?

Szólok a választási küzdelem alatt 22 választókerületben fordult meg, de azonkívül is sokat utazott az országban s azt tapasztalta, hogy választás előtt ne- hany nönappal s választás után néhány

következtében az árakat túlzottan felhaj- tották.

Végre egyiknek körülményei meg- zavarodtak. Ezen bajból még kivágta vo- na magát de a baj egyedül nem jár soha, — egyik csapás a másik után követke- zett, nem birt többé talpra állni.

Annak, ki eddig minden eladásnál mint vevő szerepelt, vált mindene eladóvá.

A vetélytárs egyedül állott a vásá- son — és feleáron alul jutott a bukott- nak minden vagyonához.

A bukott büszke családfő nem is élte tul e csapást. Csakhamar elhalt. Egy fia maradt, ki szolgálni volt kénytelen, hogy megéljen.

A kinek szolgálta volt szüksége, bá- ran felfogadhatta, mert jó indulatu, szor- galmas, dolgos legény volt.

A lelkész vetette közbe magát. — Ezen országokban a lelkészek határozó befolyással bírnak. — E közbenjárásnak azon eredménye lett, hogy apjának büsz- ke vetélytársa és vagyonának megszerző- je fogadta magához. Ezzel mintegy tarto- zott a közhangulatnak, s a azon közvé- leménynek, mely a lelkész kezdeménye- zése folytán keletkezett. Nem is egészen fogadott fia, nem is egészen szolgálta minő- ségben került a házhoz hanem mintegy megkülönböztetett szolgálta féle szerepet nyert. — Megfelelt dolgának, — sohasem

napra, kormánypárti férfit az ország- ban nem igen lehet találni. S azt hiszi, hogy Debreczenben is csak úgy áll a dol- g mint másutt. (Igaz!)

Ki az igazi kormánypárti! Az, a komolyan, szíve szerint helyesli a kor- mány politikáját. De még a tisztviselő- legnagobb része sem helyesli. Igaz, hogy támogatják a kormányt, mert kénytelenek s maguknak és családjuknak nyugalmat és kénytelenek védeni. Van ugyan néhány önálló, független ember is talán, ki nem vár, se el nem fogadna semmi kormánytól s ezt megis támogatja, de ezek oly kevesen vannak, hogy muzeumba lehetne őket, mint nagy ritkaságokat kial- tani (Nagy derűtség.)

Ha kérjük a választótól: helyes- led-e az örökös adóemelést, azt feleli: „nem helyeslem”. Ha kérjük tőle, helyesled-e fölöttünk Bécs túlyomó hadsere- gét; helyesled-e a politikai erkölcselene- ség terjedését; helyesled-e, hogy fiaink vitézkedtek és hadakoztak Boszniában olyan nép ellen, a ki minket sohasem bántott: mindenki azt feleli „nem helyeslem” egy óráig sem.

Es ha ekkor kérjük: miért támo- gatod tehát ezt a kormányt, akkor val- lat von és nem tud felelni, legalább nyi- tan az utcán nem meri megmondani. (Igaz! Derűtség.)

Ennek daczára választások idején mégis van kormánypárt sőt daczára, hogy a közel egy millió választónak alig 10-15 perzentje kormánypárti, — a kormány mégis többséget csinál, — mert választások idején előjönnek a főispánok, a főispánok s hivatalnokok és hivatalnok- lenni akarók s mind azok, kiknek a kor- mány parancsolni tud s ezek elkezdik a fűlekre sugdosást. (Élénk derűtség.)

Igy készül a többség. Igaz hogy va- lasztás alatt sok ember, aki tel, vagy nem tel vagy kapott már valamit a kormán- ytól, kormánypártinak vallja magát, de az ilyen ember hazudik és amit. Az ilyen ember nem hive, hanem szegődvényese a kormánynak. (Nagy derűtség. Igaz!)

Szomorú dolog ez, nem nevetni való. Azt jelenti ez, hogy pusztul a közérkölc, hogy rokon meggyőződést arucikkének te- kintik s adják — veszik azt, mint a pi- aczi barmot. Nemzeti függetlenségünk ki- vivásának vagy akadályai az államjogi helyzet, veszélyes akadályai az anyagi jólét hanyatlása, de legveszélyesebb ellensége a közérkölcök romlása (Ugy van! Ugy van!) S midőn Tisza Kálmán dicse- kedik többségével, nem mondá meg, hogy neki mibe került az, nem mondja meg, hogy azért ő a nemzet legnagyobb kár- eset, a közérkölcöt adta áruba. (Igaz! Zajos helyeslés.)

Vádolják pártunkat még a minis- terek is gyakran, hogy mi forradalmi akarunk s elvünk csupán forradalom s ján juthat diadalra. Nohát beszéljünk forradalomról.

En elhiszem — ugymond — hogy forradalom lehet, mert már volt. (Nagy derűtség, élénk tetszés.) A mi volt, az is. — De a forradalmat egyeseknek csak csinálni, sem előre megmondani nem lehet. Nines az a bölcs ember, a ki a forradal- mat, mint a napfogyatkozást, előre me- tudná jósolni. Ugy jön az, mint a föl-

volt panasz ellene, — Utóbb mégis be- lott a baj, de merőben más oldalról.

A gazdának egy 15 éves leány volt. — Ez nagyon összeharátkozott a le- génynyel. — De ezt a szülék figyelembe sem vették, s nem is gyanították, hogy Annajok másra gondoljon, mint Gáspárra, ki már a szülék kicsinálása folytán „jövendőbelinek” volt kiszemelve. — A leány pedig már megmondta Jánosnak, hogy senki másé nem lesz soha. János már két évet töltött a háznál. Egy nap szokatlan eseményre tért haza, sőt szeméi sem voltak normalis állapotban.

Gáspár szülökkel annyira bevették a dolog volt a gyermekek összeharátkozása, hogy ezek, mint kérők, csakis formaszor- rúségból jelentek meg a háznál.

Elgondolhatni az apa meglepetését és felháborodását, midőn leánya sok hi- mezés-hamozás után végre kerekken ki- mondta: hogy biz ő Gáspár neje nem lesz! — Sok faggatás után: „de hát miért nem?” — felelte: „mert nem szeretem” — és sirt hozzá, amint birta.

Az apa a lelkész befolyását vette igénybe és bizton hitte, hogy a szent atya majd csak rábeszéli a leányt Gáspárra, pedig előbb Jánosról kellene őt lebeszélteni.

(Folyt. köv.)

indu-
hirt
dalom
vény
puszt
gyakr

ragsz
gát, f
zetnek
mányo
gát s
rekváz
forrad
mat az
lik a
jogot
megha
gyaláz
az ins
végső
a forr
vét me
szerve
trón el
gedik.

azt ne
nem a
M
talansá
forrada
az alko
a királ
ez a né
gait ke
gyar ne
érett ez
egyett é
karolha
Sz

Tisza
áll elő,
sitja a
az önál
azé az
kit teha
de a ki
adja ki
Az az
Tisza K
ily form
tet. Vagy
atyától
öseinktől
ne veszté

Del
Sok vesz
rököt, ta
szas élén
Nem
lenségi p
data ho
szívében
hagyja k
teg, a ne
hívják, h
alkotmány
gyermekü
agyon ha
gondosság
cses gyer
szitanánk
kényuralo
lene vála
van, igaz
Szó
telességek
Vess

telja meg
Tekintse
rosa hely
rűtség) k
(Fokozód
hogy az a
ges dolog
az szavaz
találja, ho
ország ére
mánypárti
nagy bold
nálni tudj
getlenségi
éljenzés.)

„Bev
— csak n
Sándorról
jó barátom
ugymond,
parlament
nom kell
nem karh
függetlensé
előtt 10—
nek válasz
nak hive.
sok nagy
akkor, de
még gyakr
rosznak és
helyzetét. E
szere s a l

Indulás titkon, föld alatt, magától előre hirt nem adva. De hát miért támad forradalom? Miért tépi szét néha a nép a törvény köteleit, hogy gyakran romlás, pusztulást, inséget hozzon az országra, sőt gyakran még súlyosítsa szenvedéseit?

Az ember jó kedvéből meg nem hagszik s az a nemzet, mely jól érzi magát, forradalmat nem csinál. A mely nemzetnek elősegítik jólétét, tisztelik alkotmányos jogait, kimélik nemzeti méltóságát s megbecsülik emlékeit s jogos törekvéseit: annak a nemzetnek kelébelben forradalom nem támad soha. A forradalmat azok csinálják, akik évről évre emelik a nép terheit, akik lábba tapodják a jogot és igazságot, a kik felforgatják vagy meghamisítják az alkotmányt, a kik meggyalázzák a nemzet méltóságát s a kik az inség, nyomor súlyát szenvedései közt végső kétségbeesésre hajtják a népet. Azok a forradalom csinálók, a kik a király szívet megkeményítik a nép iránt s a kik a szenvedő nemzet jogos törekvéseit sem a trón elé jutni, sem megvalósulni nem engedik. (Hosszan tartó zajos helyeslés.)

Ha lesz egykor nálunk forradalom, azt nem a függetlenségi párt csinálja, hanem a Tisza kormány. (Zajos tetszés.)

Mi a nemzet ellen követett igazságtalanságokat akarjuk megszüntetni, mi a forradalomnak akarjuk elejét venni. Mi az alkotmány terén azt akarjuk mondani a királynak: „fölséges urunk, királyunk, ez a nemzet élni és boldogulni akar, jogait kéri és saját méltóságát őrzi. A magyar nemzet ezer éves már, eléggé megérett ezer év óta arra, hogy királyával egyet értve szabadon, függetlenül gyakorolhassa jogait.” (Viharos tetszés)

Szónok áttér a legutóbbi kiegyezésre. Tisza Kálmán ur — ugymond — azzal áll elő, hogy a 78-iki kiegyezés is biztosítja a nemzet önállóságát. De olyan ez az önállóság — folytatja szónok — mint azé az ifjúé, a ki elérte 24 éves korát, a kit tehát szabadjára bocsát az arvaszék, de a kinek őseitől öröklött vagyonát nem adja ki az arvaszék. (Hosszas derűtség.)

Az az arvaszék — ugymond — melyben Tisza Kálmán az einök s a fő gyámtya, ily formán tette önállóvá az árva nemzetet. Vigyázzunk, hogy mire ettől a gyámtyától megszabadulhatnánk, mindent a mit őseitől öröklöttünk, a hűtellen gyám el ne vesztegesen. (Élénk tetszés.)

De a nemzet ne essék kétségbe. Sok vést, vihart kiállott már, kiállta törököt, tartat, kiállja még Tiszát is. (Hosszas élénk derűtség.)

Nem szabad csüggednünk. A függetlenségi pártnak épen az a legfőbb feladata hogy az alkotmány iránt a nép szívében hamvadózó bizalom szikráját ne hagyja kialudni. Az alkotmány most beteg, a nemzet is beteg, betegségét úgy hívják, hogy Tisza kormány. De azért az alkotmányt nem szabad eldobnunk. Ha gyermekünk beteg, azért nem csapjuk agyon hanem ápoljuk a szülői szeretet gondosságával. A nemzetnek ép oly becses gyermeke alkotmánya. Ma ezt eltozitanánk magunktól, akkor vagy az önkényuralom vagy a forradalom közt kellene választanunk. Ezt nem akarjuk. (Ugy van, igaz.)

Szónok ezután áttér a választók kötelességeire.

Vessen számot kiki a helyzettel, fontolja meg, melyik pártra adja szavazatát. Tekintse rokonai, családja, barátai, városa helyzetét, nézzen adókönyvébe, (Derűtség) keresse elő az ezelőtt tíz éveket (Fokozódó derűtség) s ha azt találja, hogy az a mostani adókönyv gyönyörűség dolog, (Zajos derűtség, nagy tetszés), az szavazzon a kormánypártra. — Aki azt találja, hogy ez a kormány előmozdítja az ország érdekeit, az is szavazzon a kormánypártra, aki azonban meguntta ezt a nagy holdogságot, s a két szemét használni tudja, annak szavazni kell a függetlenségi párttal. (Hosszasan tartó élénk eljenzés.)

„Bevégeztem beszédem, — mondá — csak még az ellenjelöltről Körössy Sándorról akarok pár szót mondani, ki jó barátom. Nem akarom sárral dobálni, ugymond, — mert meglehet, most bejut a parlamentbe, s ott szemtől-szembe birkóznom kell vele s magamat is besározni nem akarhatom. Ő pápai tanár volt s a függetlenségi elveknek lelkes bajnoka ezelőtt 10—14 évvel, én pedig a vármegyének választott tisztviselője s a Deákpártnak hiva. Veszprémmegye gyűléstermében sok nagy alkotmányos harcot vívtunk akkor, de később évek múlva, midőn ismét gyakran találkoztunk, már egyenlően rosznak és sötétnek találtuk az ország helyzetét. Engem sok év óta önlelkem kényeztette s a honfőkötőesség a függetlenségi

indulás titkon, föld alatt, magától előre hirt nem adva. De hát miért támad forradalom? Miért tépi szét néha a nép a törvény köteleit, hogy gyakran romlás, pusztulást, inséget hozzon az országra, sőt gyakran még súlyosítsa szenvedéseit?

Az ember jó kedvéből meg nem hagszik s az a nemzet, mely jól érzi magát, forradalmat nem csinál. A mely nemzetnek elősegítik jólétét, tisztelik alkotmányos jogait, kimélik nemzeti méltóságát s megbecsülik emlékeit s jogos törekvéseit: annak a nemzetnek kelébelben forradalom nem támad soha. A forradalmat azok csinálják, akik évről évre emelik a nép terheit, akik lábba tapodják a jogot és igazságot, a kik felforgatják vagy meghamisítják az alkotmányt, a kik meggyalázzák a nemzet méltóságát s a kik az inség, nyomor súlyát szenvedései közt végső kétségbeesésre hajtják a népet. Azok a forradalom csinálók, a kik a király szívet megkeményítik a nép iránt s a kik a szenvedő nemzet jogos törekvéseit sem a trón elé jutni, sem megvalósulni nem engedik. (Hosszan tartó zajos helyeslés.)

Ha lesz egykor nálunk forradalom, azt nem a függetlenségi párt csinálja, hanem a Tisza kormány. (Zajos tetszés.)

Mi a nemzet ellen követett igazságtalanságokat akarjuk megszüntetni, mi a forradalomnak akarjuk elejét venni. Mi az alkotmány terén azt akarjuk mondani a királynak: „fölséges urunk, királyunk, ez a nemzet élni és boldogulni akar, jogait kéri és saját méltóságát őrzi. A magyar nemzet ezer éves már, eléggé megérett ezer év óta arra, hogy királyával egyet értve szabadon, függetlenül gyakorolhassa jogait.” (Viharos tetszés)

Szónok áttér a legutóbbi kiegyezésre. Tisza Kálmán ur — ugymond — azzal áll elő, hogy a 78-iki kiegyezés is biztosítja a nemzet önállóságát. De olyan ez az önállóság — folytatja szónok — mint azé az ifjúé, a ki elérte 24 éves korát, a kit tehát szabadjára bocsát az arvaszék, de a kinek őseitől öröklött vagyonát nem adja ki az arvaszék. (Hosszas derűtség.)

Az az arvaszék — ugymond — melyben Tisza Kálmán az einök s a fő gyámtya, ily formán tette önállóvá az árva nemzetet. Vigyázzunk, hogy mire ettől a gyámtyától megszabadulhatnánk, mindent a mit őseitől öröklöttünk, a hűtellen gyám el ne vesztegesen. (Élénk tetszés.)

De a nemzet ne essék kétségbe. Sok vést, vihart kiállott már, kiállta törököt, tartat, kiállja még Tiszát is. (Hosszas élénk derűtség.)

Nem szabad csüggednünk. A függetlenségi pártnak épen az a legfőbb feladata hogy az alkotmány iránt a nép szívében hamvadózó bizalom szikráját ne hagyja kialudni. Az alkotmány most beteg, a nemzet is beteg, betegségét úgy hívják, hogy Tisza kormány. De azért az alkotmányt nem szabad eldobnunk. Ha gyermekünk beteg, azért nem csapjuk agyon hanem ápoljuk a szülői szeretet gondosságával. A nemzetnek ép oly becses gyermeke alkotmánya. Ma ezt eltozitanánk magunktól, akkor vagy az önkényuralom vagy a forradalom közt kellene választanunk. Ezt nem akarjuk. (Ugy van, igaz.)

Szónok ezután áttér a választók kötelességeire.

Vessen számot kiki a helyzettel, fontolja meg, melyik pártra adja szavazatát. Tekintse rokonai, családja, barátai, városa helyzetét, nézzen adókönyvébe, (Derűtség) keresse elő az ezelőtt tíz éveket (Fokozódó derűtség) s ha azt találja, hogy az a mostani adókönyv gyönyörűség dolog, (Zajos derűtség, nagy tetszés), az szavazzon a kormánypártra. — Aki azt találja, hogy ez a kormány előmozdítja az ország érdekeit, az is szavazzon a kormánypártra, aki azonban meguntta ezt a nagy holdogságot, s a két szemét használni tudja, annak szavazni kell a függetlenségi párttal. (Hosszasan tartó élénk eljenzés.)

„Bevégeztem beszédem, — mondá — csak még az ellenjelöltről Körössy Sándorról akarok pár szót mondani, ki jó barátom. Nem akarom sárral dobálni, ugymond, — mert meglehet, most bejut a parlamentbe, s ott szemtől-szembe birkóznom kell vele s magamat is besározni nem akarhatom. Ő pápai tanár volt s a függetlenségi elveknek lelkes bajnoka ezelőtt 10—14 évvel, én pedig a vármegyének választott tisztviselője s a Deákpártnak hiva. Veszprémmegye gyűléstermében sok nagy alkotmányos harcot vívtunk akkor, de később évek múlva, midőn ismét gyakran találkoztunk, már egyenlően rosznak és sötétnek találtuk az ország helyzetét. Engem sok év óta önlelkem kényeztette s a honfőkötőesség a függetlenségi

parthoz vezetett, kérdezzék meg önk az én nevemben Körössy Sándor urtól, hogy ötlet mi vezette a kormánypárt-hoz, mit keres ő ottan? (Általános viharos derűtség és percekig tartó eljenzés. — Felkiáltások: éljen Eötvös Károly!)

A zaj csillapultával szólnok leemeli fővegét: „Az Isten áldja meg önöket!” (Minden oldalról meg — megajuló zajos eljenzés.)

A nagy hatást keltett kitünő beszéd után ismét Dr. Sz. Szabó József emelt szót következőkben.

Tisztelt Polgártársak! Megvagyok győződve, hogy e most hallott lelket emelő szavakból, ha volt is köztünk ingadozó, vagy ebből szilárdságot, erőt, megrendíthetetlen hivatást lelkesedést nyerhettek. — E meggyőződésemnél fogva azon óhaj-tással rekeszem be e mai értekezletet, hogy e lelkesedés ne csak állandó legyen köztünk, hanem a választás nagy napján még fokozódva, győzelemre vezesse elveinket, imádott hazánk, s annak minden egyes polgárainak boldogítására.

Mielőbb végleg berekeszteném ez értekezletet, bátor vagyok figyelmeztetni önöket, hogy vendégeink tisztelőre ma este 8 órakor a Király fogadóban társas vacsora rendeztetik, melyre kérem minél nagyobb számmal megjelenni, hogy megjelenésükkel egy szeretett képviselő jelöltünk mint igen tisztelt vendégünk itt idézéstiket kelemessé teshessük.

Végre kitartó figyelmükért köszönetet mondva, e mai értekezletet berekesztetnek nyilvánítom.

A polgárság kijövetkor lelkes tünétségben részesite a vendégeket, s egész a kocsiba lépésökig zajosan eljenzete.

— Amagyar delegáció hadügyi albizottsága tárgyalta a közös hadügyi-miniszteriumot illető határozatokat. A választások tudomásul vétettek, kivéve egyet, t. i. a Magyarországon felállítandó felsőbb katonai intézetekre vonatkozót. Az erre vonatkozó határozatokat az albizottság legközelebbi ülésében fogja megállapítani.

A Boszniaira vonatkozó védőtörvény kiáltvány alakjában tétetik közzé. Az összes hadkötelesek száma 40,000 emberre tétetik, melyből 10,000 esik a sorhadra. A jövő évben végrehajtandó ujjelezés költségeinek fedezésére póthitel nem szükséges.

A magyar delegáció pénzügyi albizottsága elfogadta az előterjesztett költségvetést.

UJDONSÁGOK.

* Pártunk vendége Eötvös Károly ur a ma déli vonattal utazott vissza a fővárosba. Az indóházhoz igen sokan kísérték ki a szeretett vendéget. Szívélyes bucsu után lelkes eljenzések közt elrobogott a vonat.

* Mudrony Soma ur a mn esti vonattal távozik el körünkől.

* Weidner Gusztáv ur 1 frtot küldött hozzánk a nyomorban sínlódó Kenderesi György részére, mint köszönettel nyugtazunk.

* Halálozás. Mészáros Kálmán járásbírósi aljegyző neje szül. Beóthy Irén hosszas sorvadózás után f. hó 5-én elhunyt, temetése nov. 7-én ment végbe H. Bözör-ményben. A boldogultat 24 éves korában ragadta ki a halál rokonainak szerető köréből, kias életének második évében; egy kis féléves fia maradt hátra.

* Két üngyikosság történt tegnap. Egy katonai fogházban az ór tegnap föbelötte magát, amiért egy fogoly a börtönből megszökött. — Egy helybeli polgár 21 éves fia is ugyancsak tegnap egyik fogadóban föbelötte magát, s most halálra van.

* Hadkötelesek összeírása. A véderőről szóló törvény értelmében oly védkötelesek, kik a tulajdonképeni hadiszolgálatra ugyan nem, de hadjárat alkalmával másnemű szolgálatokra polgári hivatásukhoz képest alkalmasak, háború esetén ily szolgálatok tételére kötelezhetők. A honvédelmi miniszter ennek értelmében elrendelte az 1850—1861. évben született ilyen védkötelesek összeírását.

* Veszedelem nyomtatványok. Mosonmegyében jelenleg Reif Arnold bécsi kivándorlási ügynöktől szétküldött nyomtatványok forognak közközeben. Az ügynök e nyomtatványokban rózsás színekkel ecseteli az amerikai életet; elmondja, hogy a bevándorlók ingyen kapnak földet megmivelés végett, mely öt év múlva ismét a birtokukba megy át: továbbá, hogy a fiatal emberek 21 éves korukban amerikai állampolgárokká lehetnek, hogy kényelmes hajói olesó áron átviszik az utazókat és végül felhívja őket, hogy vándoroljanak ki.

* A Csokonai ünnepélyt f. hó 27-én tartja meg a magyar irodalmi önképző társaság. Ez ünnepély programja sokban eltér az eddiektől. Pályázat nem iratott ki sem Csokonait dicsőítő ódára, sem tudományos értekezésre, e helyett megbízás folytán Tüdös János fog felolvasást tartani, Csokonai „Lila” költségeiről; szavalni pedig Kozma Zs. Kiss Sámuel és Papolezi Zoltán fognak.

* A főiskolában működni szokott egyletek közül a jelenévre megalakultak: olvasó egylet, énekkar, magyar irod. önk. társaság, gyorsíróegylet, hittanszaki és jogtanszaki önképződék, segélyzőegyletek és a tornaegylet. A becsületszékekről hallgat a krónika.

* Mercur elvonulása a nap előtt. Nem épen ritka, de érdekes természeti tünemény lesz látható f. hó 7-ike és 8-ika közötti éjjel a csillagok közt: ugyanis Mercur a legkisebb és a naphoz legközelebb álló bolygó kis fekete folt alakjában el fog vonulni a naptányér előtt. Minthogy a Mercur és a föld nem egy pálya sikkban mozognak a nap körül, ez a tünemény csak akkor áll be, midőn két bolygó pályáso-

mója, azaz egymással belső egyfőtállásba ért, s ez 13. 7. 10. 3. 10 és 3 év szerint váltakozva fordul elő. A tüneményt november 7-én éjjel 11 óra 32 első és 26 másodpercokor veszi kezdetét, amidőn Mercur kis fekete pont alakjában kilép a naptányér bal oldalán kelet felől, áthalad a nap előtt és 8-án reggel 4 óra 53 első és 46 másodpercokor a nyugati oldalon tűnik el. — Mercur elvonulása rendszerint november és május hónapokban szokott beállani s az egy időbeli átvonulások iránya egymással mindig párhuzamos és pedig a novemberiek a napkorongot az egyenközű körök irányában metszik, míg a májusiak ferdén. Ezek az átvonulások alkalmat adnak ama sokat vitatott csillagászati kérdés megoldására, hogy van-e a naprendszerben a Merkuron belül más bolygó? Több csillagász ugyanis azt állítja, hogy ilyen elvonulás alkalmával Mercur mellett a naptányéron egy kisebb fekete pontot is észleltek, mely csak bolygótól származhatott s ezt az új bolygót már el is nevezték Vulkan-nak. Flammarion azonban tagadja ennek létezését. A mostani tünemény északi és nyugati Amerikának nyugati részein, továbbá Ázsiában és Ausztráliának keleti partjain valamint a nagy és indiai világtengereken lesz látható. Ebben a században ez a tünemény még két ízben fog beállani: 1891. május 10-én és 1894. november 10-én.

* Molnár György jeles drámai művésznök, már megkezdé vendégszerelési körútját, a mennyiben távirati megkeresés folytán Orsházára utazott, hol előadásban fogja shakespeare és molierei alkalmait a közönségnek bemutatni. — Vendégszerelési befejeztével ismét visszatér Aradra.

* Panaszos megye. Panaszos felterjesztést tett Szatmármegye a közmunka miniszterhez orvoslást kérve azon eljárás ellen, hogy Bihar megye szomszédos területéről a belvizek a törvényvel ellenkező módon, a folyás medrének mesterséges uton betömése által Szatmármegye területére bocsátatnak s ott tetemes károkat okoznak. Szatmármegye főleg azért fordult ezen panaszával a miniszterhez, mert Bihar megye az ezen ügyben hozzáintéztet átiratra még csak nem is válaszolt.

* Végrehajtás akadályokkal. Ki azt akarja, hogy az elrendelt végrehajtást ne foganatosíthassák ellene, költözzék Diószegre. Ezt a tanácsot adja az az ér-diószegi lakos, a ki ellene egy székhelyi ügyvéd és a járásbírósi végrehajó e hó 3-án akarta a végrehajtást foganatosítani. Diószegig csak eljuttottak nagy nehezen, de ott, a végrehajtást szenvedő fel utcajában, olyan feneketlen sárra akadtak, hogy azt az ember meg nem lábóhatja, s így mit volt mit tenni, visszatértek anélkül, hogy a végrehajtást eszközölhették volna. Alperes reményli, hogy a jövő tavaszig nem is közelíthetik meg az ő hajlékát. Diószeg városának érdemes előjárósága pedig szendén mosolyog ezen ázsiai állapot fölött.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket mielőbb megtegyék.

Lapunk ára:

Egy óra . . . . . 1 frt — kr.
Két óra . . . . . 1 frt 80 kr.
Három óra . . . . . 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Kedd november 8-án.

adatik:

Ahol unatkoznak.

Vigj. 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Új ajánlatraméltó sorsjegypapírok!

Évenként 5 huzás,

Első huzás már november 12-én!
 Második huzás már decemőer 12-én!
 Harmadik huzás már január 14-én!

Főnyeremény **100,000** frk aranyban!

Legkisebb nyeremény 100 frank aranyban!

Aruba bocsátjuk ezeket készpénzfizetés melletti szigoruan a hivatalos árfolyam szerint, —

(Most **44** forint.)

Kibocsátunk árvéti jegyeket 11 havi 4 frtos részletfizetésre.

Minden esetben a vevő azonnal és egyedül játszik az összes nyereményekre.

Cohn C., Wollzeile 10 s 13. „Mercur“ Béc, Wollzeile 10. 13

kiadóhivatalának váltóüzlete.

(406)

30-OS SZERB SORSJEGYEK

Legujabb értesítés,

a Hoff János-féle maláta gyártmány által előállított roncsolt egészség felett.

Meleg hősönő szavakban festi a cs. k. káplár a következő elis. merő levelébru az eredményeket, melyeket a Hoff János-féle maláta készítmények által elért. Hagyjuk beszélni magát a felgyógyultat.

Trebinje, julius 27. 1881.

Istennek és önnök moedok köszönetet, miután az ön maláta készítményei, melyeket egy barátom küldött, nekem használtak, és igazán mondvra, élőbbi erőmet visszaadták.

Hosszas tartós utak stb által, egészségem annyira megzavartott, hogy azt teljesen elveszettnek hittem, miudazáltal az ön maláta bonbonjai és csokoládéja ezeknek rövid használata után, s az itteni kedvezőten égalj daczára, az teljesen helyreállt.

Ajánlom ezt minden katonának. Tisztelettel Ruciczka Ferencz Gyula, cs. k. káplár a 3-ik ezredben.

A ea. k. udvari szállító Hoff János urnak, tanácsos, tulajdonosa a koronás arany érdemkeresztnek, lovag, feltalálója és egyedüli gyártója a Hoff-féle maláta kivonatnak, udvari szállítója a legtöbb európai hercegeknek, Béos, Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyáraktár I. Grabaon Bräunerstrasse 8.

Hivatalos gyógyjelentés,

a Hoff-féle maláta kivonat egészségi sör és maláta csokoládé felett, — melyek az itteni katonai kórházban használtak; ezek a legjobb szernek bizonyultak a gyógyításnál, nevezetesen a maláta kivonat az idült melibetegeknél kedvelt és óhajtott volt, épen úgy volt a maláta-csokoládé a nehéz emésztésnél és nagyobb betegségeknel üdítő és kedvelt gyógyszer.

Béc, 1878. deczember 31.

Dr. Loeff, törzs főorvos, Dr. Porias törzsorvos.

ÓVÁS.

A maláta készítmények a ozimlapján Hoff János feltaláló mellképe és aláírása látható. Hol ezen jel hiányzik, mint hamisítás visszautasítandó.

Debreczenben kapható Rickl József Zelmos, Csanak József, Geréby Fülöp és Varga Lajos kereskedésében. Nagy-Károly: Ujhazy István, Nagyvárad: Janky Antal, Nyiregyháza Korány Imre gyógyszerészeknél. Két frton alul misem küldetik. (320.)

SZEDLÁK JÓZSEF

tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, hogy a már megérkezett őszi és téli szövötek itteni férfi-szabó üzletében megtekintés és megrendelés végett szolgálatára állanak.

Kész férfi ruhá-raktára is saját szabásu és gyártásu őszi és téli öltözékekkel már fel van szerelve, hol is az alk u nélküli árak készpénz fizetés mellett számíttatnak.

Elővigyázat!

A „percz-nyomatató“
 D. R. P. Nr. 14120

az egyedüli szabadalmazott másoló készülék nyomtató festék által.

Ugyanezen lehet szárazon, prés nélkül számtalan, egyenlő fekete (és színes) eltörölhetetlen levonatot tenni, melyek egyenként is az egész világ postaegyleteknél portó mérsékletet nyernek.

A „percz-nyomatató“ minden oddigi másoló-készüléket: Hektó-, Auto-, Polygraph stb. fölülmulja, eléri teljesítésben az authogr. prést, és a levonatok sokkal erősebbek és a mellett igen egyszerű és olcsó.

Tökéletes készülékek két nyomtató térséggel: 1. sz. 25/32 cm. 9 frt. 2. sz. 28/40 cm. 12 frt. 3. sz. 40/50 cm. 18 frt csomagolással együtt. Prospektumok, bizonyítványok és levonatok azonnal ingyen és bélyegmentesü küldetik.

Steuer és Dammann,
 Reichenberg, Csehország.

Fűtéshez

ajánl jó minőségü coakszot és

kőszönet,

házhöz szállítva a

légsszeszgyár igazgatósága,

DEBRECZENBEN.

Megrendeléseket elfogad:

(Végh J. ur czepléd-utczán,
 Bignió J. ur hatvan-utczán.)

Minden kiállításon az első érdem-éremmel kitüntetve.

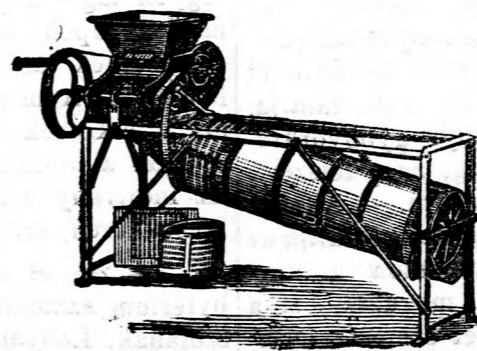
EZÜST ÉREM PARIS 1878,

Ada,

1881. május 1-én

arany-

É R M E T.

Z. Eggerszeg

május 2-dikán

1881.

első díj.

BROGLE J. és MÜLLER

gép- és rosta-lemezgyára Budapesten,

a Margit-híd közelében, készít TRIEURÖKÉT, változó szítával (konkolyválasztó) 6 külféle nagyságban.

TRIEUR HENGEREKET malmok számára, KOPTATOKAT, SZELELO-ROSTÁKAT, SZITÁKAT és ROSTÁKAT cséplőgépek számára.

H

Egy

Fél

Elő

főp

TEL

KAR

szet

H

Ha

Es i

számított

jogtanár

beszéd e

Ki i

előre, el

sőt több

mert hán

tudott m

ménnyel

képviselő

ezért nag

Mi r

program

mennyibe

ur progra

cen"-nel

ságból sz

zet.

Régi

papok vo

legtürelm

sokból let

di meggy

többnyire

szertü biz

nél irány

vagyunk

urral, elh

pártot, ho

más számi

ember é

14 év ala

nyos tér

csinált, ha

erejét öss

valótlansá

Jól e

nak, hogy

Tisza Kál

pedig hát

mi, hogy

s csak mi

akkor fol

hoz.

A „DEB

EGY

Irta:

4.

A lelk

rájütt a dol

azonnal átte

Jánost is m

nult ember

hamar meg

ezen esetre

mesterség

A szét

járása, — a

keveset fog

viz. — Vég

mekeim, ig

anyátok? —

szeretem“.

hoz.“ — S

— S

Az an

ján szoktak

zott ugyan

lendő azt is

ret nyugalm

tól, mert há

ségét majdn

annál nem

háborgatás